XALQ DEPUTATLARI OLTIARIQ TUMANI KENGASHINING
Q A R O R I

2025-yil 10-sentabr VII-10-104-11-151-K/25 Oltiariq tumani

To‘ylar, oilaviy tantanalar, ma‘raka va marosimlar o‘tkazilishini tartibga solish tizimini yanada takomillashtirish to‘g‘risida

O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Qonunchilik palatasi Kengashining va O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Senati Kengashining 2019-yil 14-sentyabrdagi “Toylar, oilaviy tantanalar, ma'raka va marosimlar o‘tkazilishini tartibga solish tizimini yanada takomillashtirish to‘g‘risida”gi 2736-III/QQ-592-III-son Qo‘shma qarori ijrosini ta'minlash hamda To‘ylar, oilaviy tantanalar, ma'raka va marosimlar o‘tkazishni ixchamlashtirish, namunali oilaviy tadbirlar o‘tkazilishini tashkil etish va ushbu masalada targ‘ibot-tashviqot ishlarini kuchaytirish, doimiy monitoringini yo‘lga qo‘yish maqsadida hamda “Mahalliy davlat hokimiyati to‘g‘risida”gi Qonunining 6 va 24-moddalariga asosan xalq deputatlari tuman Kengashi

QAROR QILADI:

1. O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Qonunchilik palatasi Kengashining va O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Senati Kengashining 2019-yil 14-sentyabrdagi “To‘ylar, oilaviy tantanalar, ma'raka va marosimlar o‘tkazilishini tartibga solish tizimini yanada takomillashtirish to‘g‘risida”gi 2736-III/QQ-592-III-son Qo‘shma qarori ma'lumot va ijro uchun qabul qilinsin.

2. Mazkur qaror bilan quyidagilar:

- To‘ylar, oilaviy tantanalar, ma'raka va marosimlar o‘tkazilishini tartibga solish to‘g‘risidagi nizom 1-ilovaga muvofiq;

- Xalq deputatlari Oltiariq tuman Kengashi huzurida To‘ylar, oilaviy tantanalar ma'raka va marosimlar o‘tkazilishini muvofiqlashtirish bo‘yicha komissiyasi tuzilsin va uning tarkibi 2-ilovaga muvofiq tasdiqlansin.

3. To‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlar o‘tkazilishi quyidagicha belgilansin:

- To‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlar faqat bir kun (dafn etish marosimi bundan mustasno) soat 06:00 va 23:00 oralig‘ida o‘tkazish;

- Soat 23:00 dan keyin to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni davom ettirishga yo‘l qo‘yilmasin;

- To‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarda 200 nafargacha, mazkur tadbirlar munosabati bilan osh berish marosimida 250 nafargacha kishi qatnashishi belgilansin.

- Qo‘shaloq to‘ylarda 250 nafargacha, u bilan bog‘liq osh berish marosimida 300 nafargacha kishi qatnashishi mumkin.

- Dafn etish va motam marosimlari ko‘pi bilan uch kun mobaynida cheklanmagan miqdordagi fuqarolar ishtirokida o‘tkazilishi mumkin, osh berish marosimi bundan mustasno.

- Milliy an’analarga yot, odob-axloq qoidalariga zid bo‘lgan turli shoularni, ortiqcha vaqt va xarajat talab qiladigan to‘ylar, oilaviy tantanalardan oldingi, tadbir davomidagi va undan keyingi qo‘shimcha rasm-rusumlarni ("kelin navkari", "chorlar", "ota ko‘rdi", "sep yoydi", "quda chaqirdi", "kuyov chaqirdi", "kelin chaqirdi", "tog‘ora yuborish" va hokazolarni) o‘tkazishga yo‘l qo‘yilmasin.

- Dafn etish va motam marosimlari bilan bog‘liq ortiqcha tadbirlarni ("yetti", "payshanbalik", "yigirma", "qirq", "yil oshi", "pul tarqatish", "mato ulashish" va "hokazolarni") o‘tkazishga yo‘l qo‘yilmasin.

4. Oltiariq tuman hokimining birinchi o‘rinbosari (I.Gafurov), tuman madaniyat bo‘limi (E.Madaliyev)larga:

-to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma'raka va marosimlarni milliy qadriyatlarga mos tarzda ixcham va kamxarj o‘tkazishga erishish uchun san'atkorlar tomonidan xizmatlar ko‘rsatilishini tartibga solish choralarini ko‘rsin.

5. O‘zbekiston mahallalar uyushmasi Oltiariq tuman bo‘limi boshlig‘i (R.Xamdamov)ga:

- to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni o‘tkazish bilan bog‘liq milliy va diniy qadriyatlarga, axloq qoidalariga zid bo‘lgan marosimlar, nomaqbul odatlar va ularning salbiy oqibatlari to‘g‘risida tushuntirish ishlarini olib borishi va tegishli tavsiyalar berish;

- to‘y egalari tomonidan sodir etiladigan milliy urf-odat va an’analarni mensimaslik, shuhratparastlik, isrofgarchilik kabi xatti-harakatlar ustidan jamoatchilik nazoratini o‘rnatishi, tegishli talablarga rioya etilmagan holatlarni jamoatchilik muhokamasiga olib chiqish;

- to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni ixcham, keng aholi manfaatlarini, milliy qadriyat va an’analarni hisobga olgan holda, ijtimoiy tabaqalanishga yo‘l qo‘ymasdan o‘tkazish bo‘yicha jamoaviy suhbatlar tashkil etish;

- hududda o‘tkazilishi rejalashtirilgan har bir oilaviy tadbirdan xabardor bo‘lishi, uning o‘tkaziladigan joyi, ishtirokchilar soni bo‘yicha ma’lumotga ega bo‘lish;

- to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlardan oldin va keyin o‘tkaziladigan ortiqcha rasm-rusum va marosimlarning oldini olish choralarini ko‘rish kabi vazifalar yuklatilsin.

6. Tuman bosh imom xatibi (B.Shermatov)ga:

- to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma'raka va marosimlar davomida muqaddas dinimiz talablariga zid bo‘lgan turli odat va rasm-rusumlar o‘tkazilishining oldini olish bo‘yicha qo‘shimcha choralarni ko‘rsin, bu borada diniy tashkilotlarning vakolatli vakillari mas'uliyatini yanada kuchaytirsin.

7. Xalq deputatlari Oltiariq tuman Kengashi huzurida To‘ylar, oilaviy tantanalar, ma'raka va marosimlar o‘tkazilishini muvofiqlashtirish bo‘yicha komissiyasi,tuman Ichki ishlar bo‘limi boshlig‘i polkovnik (I.Sotvoldiyev) bilan birgalikda Nizom talablaridan kelib chiqib, to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma'raka va marosimlarni tashkil etish va o‘tkazishda ichki ishlar organlari profilaktika inspektorlari hamda mahalla fuqarolari yig'inlari raislarining faoliyatini tashkil etish choralarini ko‘rsin.

8. Oltiariq tuman hokimligi matbuot xizmati (A.Xonkeldiyev)ga:

- ommaviy axborot vositalari va ijtimoiy tarmoqlarda to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma'raka va marosimlarni o‘tkazish tartibiga rioya etilishi holati, urf-odatlarimiz va an'analarimizning haqiqiy mohiyati hamda ahamiyatini keng yoritib borish, aholi orasida targ'ibot-tashviqot ishlarini tizimli tashkil etish tavsiya etilsin.

9. Fuqarolik holati dalolatnomalarini yozish bo‘limi boshlig‘i (O.Xalilova)ga:

- nikohdan o‘tish maqsadida ariza bergan shaxslar hamda ularning ota-onalari bilan yashash joylarida, mahallada suhbatlar uyushtirishi, ularga nikohdan o‘tish tartib-taomillari, to‘y marosimlarini kamxarj va ixcham o‘tkazish bo‘yicha tushuntirish berish;

- mahalliy davlat hokimiyati va boshqa tashkilotlar bilan birgalikda din ulamolari, tibbiyot xodimlari, psixologlar ishtirokida "Yosh kelin-kuyovlar klubi", "Oila maktabi", "Qudalar suhbati" kabi kurslar tashkil qilish;

- nikohdan o‘tish haqidagi arizani ro‘yxatdan o‘tkazgandan so‘ng uch ish kunida nikohlanuvchi shaxslar yashayotgan mahalla fuqarolar yig‘inini bu haqda xabardor qilishi ko‘rish kabi vazifalar yuklatilsin.

10. Oltiariq tuman Ichki ishlar bo‘limi boshlig‘i polkovnik (I.Sotvoldiyev)ga:

- fuqarolarning o‘zini o‘zi boshqarish organlari bilan birgalikda fuqarolar o‘rtasida to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni ixcham va kamxarj o‘tkazishga, jamiyatda qabul qilingan xulq-atvor normalari va qoidalarini aholi ongiga singdirish;

- to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarning shuhratparastlik va dabdaba bilan o‘tkazilishining oldini olishga qaratilgan aniq va maqsadli profilaktik tadbirlarni tashkil etishi, shuningdek bunday tadbirlar davomida jamoat tartibini ta’minlash;

- to‘yxona, kafe va restoranlar ma’muriyati rejalashtirilayotgan to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlar haqida ushbu tadbirlar o‘tkazilishidan kamida ikki kun oldin tegishli hududdagi ichki ishlar organiga yozma ravishda xabar berish;

- oilaviy tantanalar, ma'raka va marosimlar o‘tkazilishida jamoat tartibi va yo‘l harakati xavfsizligini ta'minlash hamda fuqarolar xavfsizligiga jiddiy xavf solishi mumkin bo‘lgan ko‘ngilsiz holatlarning oldini olish choralarini doimiy ravishda ko‘rib borish kabi vazifalar yuklatilsin.

11. Oltiariq tuman Oila va xotin-qizlar bo‘limi boshlig‘i (X.Atajanova), hamda

Yoshlar ishlari agentligi Oltiariq tuman bo‘limi boshlig‘i (A.Keldiboyev)larga:

- to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlar o‘tkazishni rejalashtirgan oila vakillari bilan, ayniqsa, nikohning ilk davrlarida er-xotin va ularning ota-onalari o‘rtasidagi munosabatlarni mustahkamlash borasida suhbatlar tashkil etishi;

- xotin-qizlarga to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni kamxarj qilib o‘tkazishni, ularda ortiqcha isrofgarchilikka berilish oila iqtisodiga va yosh oilaning mustahkamligiga salbiy ta’sir ko‘rsatishini hayotiy misollar orqali keng tushuntirishi;

- "Ota-onalar universiteti" mashg‘ulotlarida sarpo, buyum yig‘ishga ruju qo‘yish, oila byudjetini noto‘g‘ri rejalashtirish va boshqa nosog‘lom orzu-havaslarning salbiy oqibatlarini tushuntirish;

- turmush qurish arafasida turgan yoshlar bilan ijtimoiy-psixologik suhbatlar uyushtirishi, ularni oilaviy hayotga tayyorlashi, to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni ixcham va isrofgarchiliksiz o‘tkazish bo‘yicha targ‘ibot ishlarini olib borishi;

- yoshlar o‘rtasida urf bo‘layotgan "ommaviy madaniyat", "sevgi tarixi", qimmatbaho mashinalar korteji va boshqalarning salbiy oqibatlarini ko‘rsatib beradigan ijtimoiy roliklar va filmlar, badiiy asarlar tayyorlash hamda targ‘ib qilish tadbirlarini amalga oshirish kabi vazifalar yuklatilsin.

12. Xalq deputatlari Oltiariq tuman Kengashi huzuridagi To‘ylar, oilaviy tantanalar, ma'raka va marosimlar o‘tkazilishini muvofiqlashtirish bo‘yicha komissiyasi to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma'raka va marosimlar o‘tkazilishining doimiy monitoringini amalga oshirib borsin va uning natijalariga ko‘ra tegishli takliflarni xalq deputatlari tuman Kengashiga kiritib borsin.

13. Mazkur qaror ijrosini nazorat qilish xalq deputatlari tuman Kengashining doimiy komissiyalari zimmasiga yuklatilsin.

14. Ushbu qaror qabul qilingan kundan e’tiboran kuchga kiradi.

Kengash raisi

TURDALIYEV
SHAMSIDDIN
ASKARALIYEVICH

Xalq deputatlari Oltiariq tumani
Kengashining
2025-yil 10-sentabrdagi
VII-10-104-11-151-K/25 -son qaroriga
1-ilova

To‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni o‘tkazishni tartibga solish to‘g‘risidagi

NIZOM

1-bob. Umumiy qoidalar

1. Ushbu Nizom to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni o‘tkazish bilan bog‘liq munosabatlarni tartibga soladi hamda xalqimizning milliy urf-odatlari, ma’naviyati, madaniyati, an’analari va qadriyatlarini hurmat qilishga, jamoat tartibini saqlashga, fuqarolarning huquqlarini himoya qilishga, oilaviy tadbirlarni o‘tkazishda shuhratparastlik, dabdaba va isrofgarchilikning oldini olishga qaratilgan.

Mazkur Nizom mamlakat miqyosida o‘tkaziladigan rasmiy marosimlar, davlat va jamiyat oldidagi buyuk xizmatlariga ega shaxslarni xotirlash va yubiley munosabatlari bilan bo‘lib o‘tadigan, shuningdek, davlat idoralari, korxona va muassasalarning tashkil etilgan kuni bilan bog‘liq tadbirlarga nisbatan tatbiq etilmaydi.

2. To‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlar o‘tkazilishini tartibga solishda ijtimoiy adolat va qonuniylik, milliy urf-odat va qadriyatlarga sodiqlik, boshqa din va millat vakillarining urf-odatlarini hurmat qilish hamda jamoatchilik fikrini inobatga olish tamoyillariga rioya etiladi.

2-bob. To‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni o‘tkazish tartibiga qo‘yiladigan umumiy talablar

3. To‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlar faqat bir kun (dafn etish marosimi bundan mustasno) soat 06:00 va 23:00 oralig‘ida o‘tkaziladi.

Hududlarning sharoitlaridan kelib chiqib, xalq deputatlari tuman Kengashi tomonidan osh berish marosimining vaqti alohida belgilanadi.

Soat 23:00 dan keyin to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni davom ettirishga yo‘l qo‘yilmaydi.

To‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarda 200 nafargacha, mazkur tadbirlar munosabati bilan osh berish marosimida 250 nafargacha kishi qatnashadi.

Qo‘shaloq to‘ylarda 250 nafargacha, u bilan bog‘liq osh berish marosimida 300 nafargacha kishi qatnashishi mumkin.

Dafn etish va motam marosimlari ko‘pi bilan uch kun mobaynida cheklanmagan miqdordagi fuqarolar ishtirokida o‘tkazilishi mumkin, osh berish marosimi bundan mustasno.

4. To‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni o‘tkazishda:

to‘y o‘tkazuvchi shaxslar to‘ydan kamida bir hafta oldin yashash joyidagi fuqarolarning o‘zini o‘zi boshqarish organlarini xabardor qilishi;

nikohni davlat ro‘yxatidan o‘tkazish, kelin-kuyovning to‘yxonaga kelishi va ketishi bilan bog‘liq oilaviy tadbirlarda 3 tadan ko‘p bo‘lgan yengil avtomashinadan yoki jamoat xavfsizligiga tahdid soluvchi boshqa transport vositalaridan foydalanmaslik;

to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarda pulli avtotransport xizmati litsenziyaga ega bo‘lmagan tashuvchilar tomonidan ko‘rsatilishiga yo‘l qo‘ymaslik, to‘y

egalarining shaxsiy avtomashinalaridan hamda homiylar yordamida jalb etilgan avtotransport vositalaridan foydalanilgan hollar bundan mustasno;

shuhratparastlik, dabdababozlik va isrofgarchilikka yo‘l qo‘ymaslik;

mahallalardagi ijtimoiy-ma’naviy muhit barqarorligiga putur yetkazmaslik, jamiyatda shakllangan odob-axloq qoidalariga qat’iy amal qilish talab etiladi.

5. To‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarda diniy mavzuda ma’ruza ko‘zda tutilgan bo‘lsa, ushbu ma’ruza diniy tashkilotining vakolatli vakili tomonidan o‘qiladi.

6. To‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarda litsenziyalanadigan faoliyat turidan foydalanilgan taqdirda, litsenziyali xizmat ko‘rsatadigan jismoniy va yuridik shaxslar to‘yxona, kafe, restoran ma’muriyatiga va ushbu xizmatdan foydalanuvchilarga bu kabi xizmatlarni ko‘rsatishga ruxsat beruvchi litsenziyaning nusxasini taqdim etadi.

7. Milliy an’analarga yot, odob-axloq qoidalariga zid bo‘lgan turli shoularni, ortiqcha vaqt va xarajat talab qiladigan to‘ylar, oilaviy tantanalardan oldingi, tadbir davomidagi va undan keyingi qo‘shimcha rasm-rusumlarni (“kelin navkari”, “chorlar”, “ota ko‘rdi”, “sep yoydi”, “quda chaqirdi”, “kuyov chaqirdi”, “kelin chaqirdi”, “tog‘ora yuborish” va hokazolarni) o‘tkazishga yo‘l qo‘yilmaydi.

Dafn etish va motam marosimlari bilan bog‘liq ortiqcha tadbirlarni (“yetti”, “payshanbalik”, “yigirma”, “qirq”, “yil oshi”, “pul tarqatish”, “mato ulashish” va hokazolarni) o‘tkazishga yo‘l qo‘yilmaydi.

8. To‘yxona, kafe va restoranlarda to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni o‘tkazishda:

to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlar ishtirokchilari soniga, ularni o‘tkazish vaqtiga qat’iy rioya etish;

atrofda yashovchi aholining tinchligi va osoyishtaligini hamda maishiy shovqinga qarshi kurash bo‘yicha qonun hujjatlarida belgilangan talablarni buzmaslik;

oziq-ovqat mahsulotlari sifat sertifikati talablari darajasida bo‘lishi hamda sanitariya-gigiyena qoidalariga rioya etish lozim.

9. To‘yxona, kafe va restoranlarda 50 nafar va undan ortiq shaxslar ishtirokida to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlar o‘tkazish uchun tadbir o‘tkazuvchi shaxs hamda to‘yxona, kafe va restoran rahbari o‘rtasida shartnoma tuziladi. Shartnomada tomonlarning huquq va majburiyatlari, ish va xizmat turi, to‘lov, xarajatlar miqdori, tadbir ishtirokchilari soni, muddati hamda amaldagi qonun hujjatlarida belgilangan boshqa talablar ko‘rsatiladi.

To‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarda san’atkorlar (xonanda, sozanda, raqqosa, boshlovchi, so‘z ustasi, fotograf va boshqalar) qonun hujjatlariga muvofiq shartnoma asosida xizmat ko‘rsatadi.

Qonun hujjatlarida to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarda ikki nafardan ortiq xonandaning (guruhning) xizmat ko‘rsatganligi uchun bir necha baravarga oshirilgan miqdorda soliqqa tortish tartibi belgilanishi mumkin.

10. To‘yxona, kafe va restoranlar ma’muriyati to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlar o‘tkazilayotganda xavfsizlik choralarini ta’minlashi shart.

11. Ushbu Nizomning 3, 4-bandlarida, 8-bandining uchinchi va to‘rtinchi xatboshilarida, 9-bandining ikkinchi, uchinchi xatboshilarida, 10-bandida nazarda tutilgan qoidalar xonadonlarda (guzarlarda) tashkil etiladigan to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarga ham tatbiq etiladi.

3-bob. To‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni o‘tkazishda jamoatchilik va davlat nazorati

12. To‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni muvofiqlashtirish bo‘yicha Respublika komissiyasi, Qoraqalpog‘iston Respublikasi Jo‘qorg‘i Kengesi, xalq deputatlari tuman Kengashidagi To‘y-hashamlar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlar, marhumlarning xotirasiga bag‘ishlangan tadbirlar o‘tkazilishini tartibga solish masalalari bo‘yicha komissiyalar (bundan buyon matnda hududiy komissiyalar deb yuritiladi), Fuqarolarning o‘zini o‘zi boshqarish organlari faoliyatini muvofiqlashtirish bo‘yicha Respublika kengashi, Respublika “Nuroniy” jamg‘armasi, Ma’naviyat va ma’rifat markazi, Xotin-qizlar qo‘mitasi, “Oila” ilmiy-amaliy tadqiqot markazi, O‘zbekiston musulmonlari idorasi, O‘zbekiston yoshlar ittifoqi o‘z vakolatlari doirasida to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlar o‘tkazilishi ustidan jamoatchilik nazorati tashkil etilishini ta’minlaydi.

13. To‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni muvofiqlashtirish bo‘yicha Respublika komissiyasi va hududiy komissiyalar:

to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlar o‘tkazilishi ustidan jamoatchilik nazorati o‘tkazilishini tashkil etadi, shuningdek, bu borada monitoringni amalga oshiradi;

keng jamoatchilik fikrini o‘rgangan holda to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni o‘tkazishga oid qonun hujjatlarini takomillashtirish bo‘yicha takliflarni ishlab chiqadi;

to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni ixcham, isrofgarchiliksiz va belgilangan talablar asosida o‘tkazish bo‘yicha aholi o‘rtasida targ‘ibot ishlarini olib boradi hamda o‘rnatilgan tartibga rioya etmagan fuqarolarni mahalla fuqarolar yig‘iniga taklif qilgan holda jamoatchilik o‘rtasida muhokama qiladi.

14. Mahalla fuqarolar yig‘ini, “Nuroniy” jamg‘armasi hududiy bo‘limlari:

to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni o‘tkazish bilan bog‘liq milliy va diniy qadriyatlarga, axloq qoidalariga zid bo‘lgan marosimlar, nomaqbul odatlar va ularning salbiy oqibatlari to‘g‘risida tushuntirish ishlarini olib borishi va tegishli tavsiyalar berishi;

to‘y egalari tomonidan sodir etiladigan milliy urf-odat va an’analarni mensimaslik, shuhratparastlik, isrofgarchilik kabi xatti-harakatlar ustidan jamoatchilik nazoratini o‘rnatishi, tegishli talablarga rioya etilmagan holatlarni jamoatchilik muhokamasiga olib chiqishi;

to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni ixcham, keng aholi manfaatlarini, milliy qadriyat va an’analarni hisobga olgan holda, ijtimoiy tabaqalanishga yo‘l qo‘ymasdan o‘tkazish bo‘yicha jamoaviy suhbatlar tashkil etishi;

hududda o‘tkazilishi rejalashtirilgan har bir oilaviy tadbirdan xabardor bo‘lishi, uning o‘tkaziladigan joyi, ishtirokchilar soni bo‘yicha ma’lumotga ega bo‘lishi;

to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlardan oldin va keyin o‘tkaziladigan ortiqcha rasm-rusum va marosimlarning oldini olish choralarini ko‘rishi lozim.

15. Respublika Ma’naviyat va ma’rifat markazi:

to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarda milliy qadriyatlarimizga yot bo‘lgan “ommaviy madaniyat” unsurlari namoyon bo‘lishining oldini olish maqsadida muntazam ma’naviy-ma’rifiy targ‘ibot ishlarini olib borishi;

ommaviy axborot vositalari va ijtimoiy tarmoqlar orqali namunali to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlar haqida jamoatchilik fikrini shakllantirishi, ijtimoiy roliklar yaratishi, uslubiy qo‘llanmalar va targ‘ibot materiallarini tayyorlashi;

mahalliy hokimliklar bilan hamkorlikda FHDY idoralarida nikohdan o‘tayotgan kelin-kuyovlarga oila ma’naviyati, axloqi va ajdodlarimizning mustahkam oila haqidagi o‘gitlari bayon qilingan ma’lumotlar, kitoblar va boshqa materiallar berib borish amaliyotini yo‘lga qo‘yishi lozim.

16. Xotin-qizlar qo‘mitasi, “Oila” ilmiy-amaliy tadqiqot markazi:

to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlar o‘tkazishni rejalashtirgan oila vakillari bilan, ayniqsa, nikohning ilk davrlarida er-xotin va ularning ota-onalari o‘rtasidagi munosabatlarni mustahkamlash borasida suhbatlar tashkil etishi;

xotin-qizlarga to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni kamxarj qilib o‘tkazishni, ularda ortiqcha isrofgarchilikka berilish oila iqtisodiga va yosh oilaning mustahkamligiga salbiy ta’sir ko‘rsatishini hayotiy misollar orqali keng tushuntirishi;

“Ota-onalar universiteti” mashg‘ulotlarida sarpo, buyum yig‘ishga ruju qo‘yish, oila budjetini noto‘g‘ri rejalashtirish va boshqa nosog‘lom orzu-havaslarning salbiy oqibatlarini tushuntirishi lozim.

17. O‘zbekiston yoshlar ittifoqi:

turmush qurish arafasida turgan yoshlar bilan ijtimoiy-psixologik suhbatlar uyushtirishi, ularni oilaviy hayotga tayyorlashi, to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni ixcham va isrofgarchiliksiz o‘tkazish bo‘yicha targ‘ibot ishlarini olib borishi;

yoshlar o‘rtasida urf bo‘layotgan “ommaviy madaniyat”, “sevgi tarixi”, qimmatbaho mashinalar korteji va boshqalarning salbiy oqibatlarini ko‘rsatib beradigan ijtimoiy roliklar va filmlar, badiiy asarlar tayyorlash hamda targ‘ib qilish tadbirlarini amalga oshirishi lozim.

18. FHDY organlari:

nikohdan o‘tish maqsadida ariza bergan shaxslar hamda ularning ota-onalari bilan yashash joylarida, mahallada suhbatlar uyushtirishi, ularga nikohdan o‘tish tartib-taomillari, to‘y marosimlarini kamxarj va ixcham o‘tkazish bo‘yicha tushuntirish berishi;

mahalliy davlat hokimiyati va boshqa tashkilotlar bilan birgalikda din ulamolari, tibbiyot xodimlari, psixologlar ishtirokida “Yosh kelin-kuyovlar klubi”, “Oila maktabi”, “Qudalar suhbati” kabi kurslar tashkil qilishi;

nikohdan o‘tish haqidagi arizani ro‘yxatdan o‘tkazgandan so‘ng uch ish kunida nikohlanuvchi shaxslar yashayotgan mahalla fuqarolar yig‘inini bu haqda xabardor qilishi lozim.

19. Ichki ishlar organlari profilaktika inspektori fuqarolarning o‘zini o‘zi boshqarish organlari bilan birgalikda fuqarolar o‘rtasida to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni ixcham va kamxarj o‘tkazishga, jamiyatda qabul qilingan xulq-atvor normalari va qoidalarini aholi ongiga singdirishga, to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarning shuhratparastlik va dabdaba bilan o‘tkazilishining oldini olishga qaratilgan aniq va maqsadli profilaktik tadbirlarni tashkil etishi, shuningdek bunday tadbirlar davomida jamoat tartibini ta’minlashi lozim.

To‘yxona, kafe va restoranlar ma’muriyati rejalashtirilayotgan to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlar haqida ushbu tadbirlar o‘tkazilishidan kamida ikki kun oldin tegishli hududdagi ichki ishlar organiga yozma ravishda xabar berishi lozim.

20. Qoraqalpog‘iston Respublikasi Jo‘qorg‘i Kengesi, xalq deputatlari tuman Kengashi to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni o‘tkazishga oid qonun hujjatlari ijro etilishi ustidan doimiy deputatlik nazoratini amalga oshiradi.

Deputatlik nazorati natijalari bo‘yicha mahalliy urf-odatlar, milliy an’analardan kelib chiqib, Qoraqalpog‘iston Respublikasi Jo‘qorg‘i Kengesi, xalq deputatlari tuman Kengashi tomonidan ushbu Nizom doirasida tegishli hududdagi to‘ylar, oilaviy tantanalar, ma’raka va marosimlarni o‘tkazish bilan bog‘liq boshqa qo‘shimcha talablar hamda tavsiyalar belgilanishi mumkin.

Xalq deputatlari Oltiariq tumani
Kengashining
2025-yil 10-sentabrdagi
VII-10-104-11-151-K/25 -son qaroriga
2-ilova

Xalq deputatlari Oltiariq tumani Kengashi huzuridagi To‘ylar, oilaviy tantanalar, ma'raka va marosimlar o‘tkazilishini muvofiqlashtirish bo‘yicha

KOMISSIYA TARKIBI

T/r	Ismi, sharifi	Lavozimi
1	I.Gafurov	Oltiariq tumani hokimining birinchi o‘rinbosari, ***komissiya raisi***
2	A.Islomov	Oltiraiq tumani hokimining yoshlar siyosati, ijtimoiy rivojlantirish va ma’naviy-ma’rifiy ishlar bo‘yicha o‘rinbosari, ***komissiya raisi o‘rinbosari***
3	Z.Djo‘raboyev	Xalq deputatlari Oltiariq tumani Kengashi "Ijtimoiy soha, yoshlar siyosati, madaniyat va sport masalalari bo‘yicha" doimiy komissiyasi raisi, ***komissiya kotibi***
	komissiya a'zolari:	
4	I.Sotvoldiyev	Oltiariq tumani ichki ishlar bo‘limi boshlig'i
5	X.Atajonova	Oltiariq tumani hokimining o‘rinbosari-oila va xotin-qizlar bo‘limi boshlig‘i
6	A.Yuldashev	Oltiariq tuman Adliya bo‘limi boshlig‘i
7	Sh.Maxmudov	Xalq deputatlari tuman Kengashining "Korrupsiyaga qarshi kurashish, davlat organlarida ochiqlikni ta’minlashva huquqiy masalalar bo‘yicha" doimiy kommissiya raisi
8	A.Xonkeldiyev	Respublika Ma'naviyat va ma'rifat markazi Oltiariq tumani bo‘linmasi rahbari
9	R.Xamdamov	O‘zbekiston mahallalar uyushmasi Oltiariq tuman bo‘limi
10	B.Shermatov	Tuman bosh imom-xatibi
11	O‘.Nizomova	Tuman bosh otinoyi
12	E.Madaliyev	Tuman Madaniyat bo‘limi boshlig'i
13	M.Teshaboyev	Tuman xalq ta'limi bo‘limi mudiri
14	D.Sattorov	Tuman tibbiyot birlashmasi boshlig'i
15	J.Mo‘saxonov	Sanitariya-epidemiologik osoyishtalik markazi tuman bo‘limi rahbari
16	A.Keldiboyev	Yoshlar ittifoqi tuman Kengashi raisi
17	O.Xalilova	FXDYo bo‘limi mudirasi
18	Lavozimi bo‘yicha	Tumandagi mahalla fuqarolar yig'inlari raislari